

PODSTAWOWE PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z RODO – CO ZROBIĆ JAK NASZE DANE OSOBOWE WYCIEKNĄ?

RODO

Na pewno nie raz spotkaliście się na swojej drodze ze skrótem RODO. Co to jednak dokładnie oznacza i kogo ono dotyczy? RODO to inaczej Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych. Od 25 maja 2018 r. w Państwach Członkowskich UE zmieniają się wymogi dotyczące przetwarzania danych osobowych. Wdrożenie RODO wynika po pierwsze z konieczności dostosowania przepisów do rozwoju technologii, a po drugie – z potrzeby wprowadzenia jednolitych zasad ochrony danych osobowych we wszystkich państwach Unii Europejskiej.

DANE OSOBOWE

Dane osobowe stanowią wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania żyjącej osoby fizycznej. Poszczególne informacje, które w połączeniu ze sobą mogą prowadzić do zidentyfikowania tożsamości danej osoby, także stanowią dane osobowe. Do takich danych osobowych należą m.in. imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres e-mail, dane o lokalizacji, czy numer dowodu tożsamości.

JAKIE PRAWA POSIADA OSOBA, KTÓREJ DOTYCZĄ DANE?

- 1. Prawo dostępu do danych** – osoby, których dane dotyczą, mają możliwość uzyskania od Administratora danych informacji, czy ich dane są przetwarzane i w jakim zakresie. Dodatkowo osoba taka może żądać od administratora uzyskania dostępu do tych danych oraz uzyskania ich kopii, w razie potrzeby. Kopia powinna zostać wydana bezpłatnie za pierwszym razem, przy kolejnych prośbach może zostać nałożona na wnioskującego rozsądna opłata, wynikająca np. z kosztów administracyjnych.
- 2. Prawo do sprostowania danych** – jeżeli dane osoby są nieprawidłowe lub niekompletne, osoba ta może żądać od administratora ich sprostowania.
- 3. Prawo do bycia zapomnianym** - osoby, których dane są przetwarzane mają, w przypadku wystąpienia pewnych okoliczności, prawo do ich usunięcia – zwane również „prawem do bycia zapomnianym”.
- 4. Prawo do ograniczenia przetwarzania danych** – okoliczności, w jakich osoba, której dane dotyczą może z tego prawa skorzystać są następujące:
  - kiedy nie są one potrzebne administratorowi danych osobowych, jednak potrzebuje ich osoba, do której one należą
  - w momencie, kiedy nie ma podstawy prawnej do przetwarzania danych;
  - w przypadku, kiedy osoba, której dane dotyczą zgłosiła sprzeciw wobec przetwarzanych danych – ograniczenie obowiązuje do momentu ustalenia czy sprzeciw ten jest podstawny

- kiedy zgromadzone dane są nieprawidłowe – ograniczenie ich przetwarzania następuje do momentu, kiedy nie ma podstawy prawnej do przetwarzania danych

5. Prawo do przenoszenia danych - jeśli prośba taka zostanie wystosowana, administrator ma obowiązek przekazać osobie komplet zgromadzonych danych na jej temat w formie, która będzie możliwa do odczytania. Osoba, której dane dotyczą, może później bez przeszkód przekazać te informacje innemu administratorowi.

6. Prawo do sprzeciwu oraz do niepodleganiu do decyzji opartych na zautomatyzowanym przetwarzaniu - osoby, których dane dotyczą, mają prawo nie zgodzić się na to, aby ich dane były wykorzystywane do celów „podejmowania decyzji opartych na zautomatyzowanym przetwarzaniu” – np. profilowania, które powoduje skutek prawny dla osoby. Administrator w takim przypadku nie ma prawa do przetwarzania danych, pod warunkiem, że nie będą istniały inne ważne podstawy prawne do przetwarzania danych osobowych. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy to przeprowadzenie profilowania jest wymagane w celu prawidłowego zawarcia bądź wykonania umowy – wtedy osoba, której dane dotyczą nie ma prawa do sprzeciwu wobec takiego przetwarzania.

CO ZROBIĆ, GDY NASZE DANE OSOBOWE WYCIEKNA?

Wyciek danych to niepożądany incydent skutkujący niezamierzonym lub celowym ujawnieniem danych. Zdarzenie może mieć miejsce zarówno w Internecie, jak i na 2 dyskach twardych czy laptopach. Przyczyną wycieku danych nie zawsze są umyślnie ataki hakerów i innych działających na naszą szkodę osób, ale także błędy użytkowników, awarie lub niesprawne systemy i sprzęty. W przypadku wycieku danych osobowych musisz działać jak najszybciej. Najlepiej od razu, gdy tylko zorientujesz się o zdarzeniu

1. WYLOGUJ SIĘ I ZMIEN HASŁO - Jeśli wyciek dotyczył danych do logowania, wyloguj się z miejsca, w którym doszło do zdarzenia. Pamiętaj, aby zawsze przy tworzeniu nowych haseł stosować się do odpowiednich zasad bezpieczeństwa. Hasło powinno być m.in.: oryginalne, liczące CO NAJMNIEJ 12 znaków, zawierające cyfry, małe i duże litery. Należy stosować je zgodnie z regułą „jedno hasło = jedno konto”.

2. ZASTRZEŻ DOKUMENTY W BANKU - W sytuacji wycieku danych z dowodu osobistego lub z karty płatniczej w pierwszej kolejności zastrzeż dokumenty w banku. Możesz skontaktować się z każdą placówką, niezależnie od tego, czy posiadasz w niej konto (wszystkie komercyjne banki w Polsce należą do programu „Dokumenty Zastrzeżone”). Twoje dane i dokumenty automatycznie zostaną zastrzeżone we wszystkich innych bankach.

3. ZGŁOŚ ZDARZENIE NA POLICJĘ - Uzupełnieniem drugiego kroku jest zgłoszenie sprawy na policję. Możesz zgłosić każde działanie, jeśli uważasz, że posiada ono znamiona czynu karalnego. Zgłaszając policji wyciek danych z dokumentów, nie musisz oddzielnie zastrzegać ich w urzędzie. Informacja od razu pojawi się w Rejestrze Dowodów Osobistych. Dokument zostanie zastrzeżony z dniem zgłoszenia. Pamiętaj, aby zatrzymać potwierdzenie zgłoszenia. W razie ewentualnego wykorzystania Twoich danych będziesz dysponował dowodem w sprawie sądowej.

1. <https://6krow.pl/rodo-co-to-jest-i-kogo-dotyczy/>
2. https://commission.europa.eu/law/lawtopic/dataprotection/reform/what-personal-data_pl
3. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjlvauVh9L8AhVk_CoKHUJvCYEQFnoECDAQAQ&url=https%3A%2F%2Fuodo.gov.pl%2Ffile%2F641&usg=AOvVaw2Sbn2mFmvq4AMSZvKHkGTW

Emilia Mysiakowska, Aleksandra Nowicka